

9. Szociális biztonságot!

Az Orbán-kormány azt kommunikálja, hogy a szociális segélyek, járadékok és ellátások egységesebb rendszerben igényelhetők. Valójában azonban megszűnt a rendszeres szociális segély, helyette önkormányzati és járási segély kérhető. Az önkormányzati támogatást nem kötelező folyósítania az önkormányzatnak, vagyis kizárólag a települési önkormányzatok rendeletben meghozott döntése alapján kaphatnak a rászorulóknak szociális támogatásokat. A támogatási szándék erősen függ az adott önkormányzat finansziális lehetőségétől. A kormány a feladatellátásra nem biztosít elegendő forrást, sok önkormányzatnak nincs szociális ellátásokra fedezete.

A kormány azzal, hogy járási szintre emelte a segélyezés rendszerét, megszüntette a lakásfenntartási támogatást, valamint az adósságkezelési szolgáltatást. Megszűnt az óvodáztatási támogatás, mert kötelezővé tették a 3 éves kortól való óvodába járást. Egyházi fenntartásba került a szociális intézmények jó része.

A szociáldemokrata Árnýékkormány szerint az állam felelőssége különösen erős a kiszolgáltatott helyzetben lévő polgárai, a gyermekek, idős honfitársaink és a szegénységben élők iránt. Újraszöjjük a szétfeslett, szétszakított szociális hálót, a szociális ellátás intézményeit, és tisztességes fizetést biztosítunk a szociális segítség területén dolgozó szakembereknek. Ez több mint szándék. Ez erkölcsi, emberi kötelezettségünk!

Az emberek állama kiterjedt szociális felelősségének részeként a mindenkori megélhetési minimumhoz igazítja a kikényszeríthető kötelező ellátás szintjét, önálló programokkal csökkenti a lakhatási, rezszi- és közlekedési szegénységet.

9.1. A szociális védelem megerősítése

Felülvizsgáljuk „A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról”, valamint „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvényt annak érdekében, hogy átlátható ellátást, nagyobb biztonságot kapjanak a rászorulóknak!

- Ennek keretében átgondoljuk a szociális ellátások rendszerét, és újra bevezetünk olyan fontos szociális elemeket, mint pl. az adósságkezelési szolgáltatás, a lakásfenntartási támogatás vagy a rendkívüli támogatás (vis maior helyzetekre).
- Bevezetnénk a feltételes családi minimáljövedelmet, amely elsősorban a többgyerekes családoknak és az egyedülálló munkanélkülieknek jelentene érezhető segítséget.
- Felülvizsgáljuk a falugondnoki szolgálatok működését, szakmai programját és finanszírozását annak érdekében, hogy valódi segítséget nyújtson ez a szolgálat a szociális problémák kezelésében.
- Az otthonápolást munkaviszonyként ismerjük el, és megszüntetjük az ápoltak szerinti diszkriminációt, valamint olyan juttatást biztosítunk, amely lehetővé teszi a megélhetést. Ez nemcsak elvárható szolidaritás az állam részéről, de költségvetési szempontból is előnyös lenne, hiszen a szakosított bentlakásos ellátások – egy főre eső - működtetésének összegét nem haladná meg.

9.2. A szociális ellátórendszer újjáépítése

- A szociális ellátórendszerben is növekvő költségeket - amelyek oka elsősorban a közüzemi szolgáltatások rendkívüli drágulása és az igen magas infláció - az állami támogatás emelkedése nem követi, ez a működést kockázatosná teszi, valamint teljesen elvonja a lehetőséget a fejlesztésektől, rekonstrukcióktól, ami további működési kockázatot generál. Ugyanígy probléma a fenntartó önkormányzatokat - legyen az települési vagy megyei önkormányzat - sújtó kormányzati forráselvonás, amely lehetetlenné teszi, hogy saját bevételből kipótolják a szűkös állami normatívát. Ezért emeljük a szociális- és gyermekvédelmi intézmények normatíváját.
- Emeljük a szociális ágazatban dolgozók bérét, átalakítjuk a jövedelem szerkezetét, a különböző pótlékokat alapbéresítjük. (Jelenleg csak a halászlé ágazatban keresnek rosszabbul!) Biztosítjuk a szociális szakemberek megfelelő színvonalú képzését.
- Visszaadjuk az önkormányzatoknak a szociális ellátórendszer államosított intézményeit. Az önkormányzatok részére kiszámítható és tervezhető szociális forrásokat biztosítunk a szociális feladatok ellátására.
- A pszichiátriai és szenvedélybetegeket ellátó intézmények esetében kis létszámú intézmények létrehozásával férőhelybővítés és a meglévő „mamutintézmények” kitagolása szükséges.
- Probléma, hogy a nem állami fenntartók szociális ellátásokhoz kapcsolódó finanszírozása nem átlátható, a költségvetési törvény - ellentétben az önkormányzati szolgáltatókkal - nem kezeli a támogatási összeget transzparensen. Az elérhető informális adatok alapján az állami támogatás mértéke egyházi intézmények esetében legalább 1,6-szorosa az önkormányzati fenntartók részére biztosítottak. Ezért a szociális területen is szektorsemlegessé tesszük az állami finanszírozást, szigorú szakmai és pénzügyi ellenőrzés bevezetése mellett!

9.3. Kiút a hajléktalanságból

- A megfizethető lakhatás hiánya miatt sokszor lehetetlen a hajléktalanságból történő intézményes kivezetés. Szükség volna az önkormányzati bérlakásállomány jelentős fejlesztésére/bővítésére.
- A fedél nélküliek körében egyre növekszik az időskorúak aránya (60 év feletti). Ők életkoruk és egészségi állapotuk miatt munkajövedelemből már várhatóan nem tudják megoldani a lakhatásukat, ugyanakkor a megfizethető lakások hiánya és az ellátórendszer szűkössége (pl. idősotthoni férőhelyek) miatt élethosszig utcán vagy hajléktalanszállókon maradnak.
- A hajléktalanellátás jelentős problémája, hogy sokan vannak az utcán pszichiátriai betegségben érintettek, akikre a hajléktalanellátó rendszer nincs felkészülve. A hajléktalanszállók nem egészségügyi intézmények. Jelenleg teljesen biztos, hogy a rászorulóknak megfelelő ellátáshoz nem jutnak, ugyanakkor az intézményrendszer nem kompetens az ellátásukban.
- A területen szükség volna intézményi specializációra, olyan intézmények létrehozására, amelyek célzottan egészségügyi (ezen belül krónikus ellátás és pszichiátria, addiktológia), idősellátási feladatokat látnak el, emellett természetesen működnének tovább a „hagyományos” hajléktalanszállók, ahol ilyen módon a társadalmi reintegráció hatékonyabb elősegítése folyna.